

4. Цюприк А, Федорович С. Профілактика емоційного вигорання студентів-психологів. Педагогіка і психологія професійної освіти, 2019;1:160–170. <https://doi.org/https://doi.org/10.32447/22185186.2019.1.16>.
5. Золотарьова ЖМ. Обґрунтування заходів профілактики синдрому емоційного вигорання серед студентів-медиків. Медична освіта. 2018;3:95:97. DOI:<https://doi.org/10.11603/me.2414-5998.2018.4.8989>.

ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНИХ ПАЦІЄНТІВ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ ДО ФАХОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Сорокман Т.В.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

На формування комунікативних навичок у майбутніх лікарів впливають різні чинники, зокрема такі: недостатня підготовка науково-педагогічних працівників до навчання майбутніх лікарів комунікації, відсутність у навчальних планах та програмах додаткового визначеного часу для підготовки майбутніх фахівців до розвитку фахових комунікацій у зв'язку із перевантаженим розкладом та, відповідно, недостатня кількість засобів для цього. До цього переліку можна додати ще незадовільне обґрунтування доцільності вивчення комунікативних навичок зі сторони викладачів, оскільки останні зосереджені саме на клінічних, а не поведінково-етичних факторах [1]. У закордонних закладах освіти, зокрема в США, введені додаткові тренувальні комунікативні курси, завданням яких є досягнення кращого розуміння соціального та психологічного контексту охорони здоров'я та гарантування результатів моделі розвитку комунікативних навичок.

Засоби підготовки лікарів до фахової комунікації можуть включати науково-теоретичні (дослідження), навчально-методичні (розроблення матеріалів, планів, програм), матеріально-технічні (модернізація, комп'ютеризація), мотиваційні (мотивація студентів і викладачів) складові. Під час підготовки майбутніх лікарів до фахової комунікації ці засоби можуть бути використані, з нашої точки зору, як компоненти формального (formal curriculum) навчання — структуроване відповідно до навчального плану, оцінюване та сертифіковане навчання, так і неформального (informal curriculum) — навчання, яке офіційно не внесене в навчальні плани та не сертифікується [2, 3, 4].

У більшості закордонних медичних навчальних закладах для комунікативної підготовки використовуються стандартизовані пацієнти, які є

високо вартісними та вимагають значних затрат часу. На противагу, на нашу думку, засобам фахової комунікативної підготовки можуть стати «віртуальні пацієнти». Навчання за допомогою віртуальних пацієнтів відбувається на основі рольової взаємодії, під час якої студент ставить себе на місце лікаря, бачить ефективність своїх рішень щодо діагнозу й алгоритму лікування пацієнта, а також несе відповідальність за наслідки своїх дій. Реальність професійної ситуації створює особливу емоційну атмосферу, яка сприяє засвоєнню навчального матеріалу та підвищує якість освіти.

До основних компонентів «віртуального пацієнта» належать інтерактивність процесу навчання та візуальна презентація захворювань і станів.

Можливі різні варіанти «віртуального пацієнта»:

1. ситуативна задача, доступна в режимі онлайн або на диску;
2. віртуальна реальність з імітацією ефекту абсолютної присутності;
3. автоматизований манекен-робот.

Найбільш доступним є варіант ситуативного завдання в режимі онлайн. На кафедрі педіатрії та медичної генетики під час проходження студентами 6 курсу циклу «Педіатрія» розпочато використання віртуального пацієнта в режимі онлайн. Перед консультацією студент ознайомлюється із даними пацієнта за допомогою планшетного комп'ютера. Кожному студенту демонстрували «віртуального пацієнта» та заготовки варіантів відповідей і дій лікаря залежно від клінічної ситуації, яка сформувалася залежно від вибраних студентом відповідей на попередньому етапі роботи. Студент самостійно обґрунтовував діагноз, складав план обстеження та лікування. У результаті було доведено ефективність багаторазового, контрольованого використання «віртуального пацієнта», що забезпечує закріплення здобутих теоретичних знань у реальній ситуації. Саме тому існує необхідність розроблення великої кількості «віртуальних пацієнтів», що здатні моделювати різні клінічні випадки, забезпечуючи реалізацію самостійного навчання, підвищення мотивації студентів і дієвість навчального процесу.

«Віртуальні пацієнти» зарекомендували себе в ролі інструментів розвитку комунікативних навичок, адже добре сконструйована модель забезпечує належну емоційність студентів-медиків, вияви емпатії, покращує якість реальної взаємодії з пацієнтами.

Проте, такі пацієнти не дають можливості реального (фізичного) відображення клінічних симптомів. Окрім цього, на взаємодію із «віртуальним пацієнтом» впливають такі фактори як втома, пам'ять, упередженість, що можуть мати вплив на об'єктивність. Однак, незважаючи на певні недоліки, застосування «віртуальних пацієнтів» довело свою

ефективність як компонентів комунікативної та клінічної підготовки майбутніх лікарів.

Висновок. Порівняно зі студентами, на заняттях з якими не застосовувалися «віртуальні пацієнти», студенти, яких навчали за їхньою допомогою продемонстрували набагато кращі результати, що активізувало створення тематичних «віртуальних пацієнтів» та дослідження шляхів їхньої імплементації в навчальні плани.

Список використаних джерел

1. Воронкін О. С. Перспективи розвитку інформаційно-комунікаційних технологій навчання студентів ВНЗ України [Електронний ресурс] / О. С. Воронкін // Інформаційні технології в освіті — Електронні дані. — [2015. — Вип. 24. — С. 81- 106].
2. Впровадження інноваційних технологій у медичну освіту: проблемно-орієнтоване навчання та віртуальні пацієнти: матеріали Всеукр. наук.-метод. конф. з міжнародною участю (ЗДМУ, 22 квітня 2015 р.). Запоріжжя, 2015; 189 с.
3. Гуменна І.Р. Особливості підготовки майбутніх лікарів до професійної комунікації. Науковий вісник МНУ імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки. 2015;1 (48):100–104.
4. Професійна підготовка майбутніх фахівців медичної галузі на засадах міждисциплінарної інтеграції: матеріали регіон. наук.-практ. конф., Тернопіль, 12 березня 2021 р. Тернопіль: Вектор, 2021; 56 с.

МОДЕЛІ МУЛЬТИ- ТА ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНИХ КОМАНД У МЕДИЧНОМУ НАВЧАННІ НА БАЗІ СИМУЛЯЦІЙНОГО ЦЕНТРУ Сорокман Т.В.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Модель мультидисциплінарної команди є першим еволюційним рівнем у концепції командної роботи [1]. Функції та ролі членів мультидисциплінарної команди будуть залежати від багатьох факторів (мети та завдань програми; моделі команди; складу команди). Проте, як правило, членам команди надають обов'язки відповідно до їхнього фаху, здібностей та можливостей[2, 3].

Міждисциплінарний підхід у медичному навчанні є однією з найбільш популярних тем для обговорення протягом 50 років. Численні організації та